Naturvärdesinventering (NVI) Lokstallet 1 & 2, Växjö kommun

Området innehåller för svenska miljöer en mycket vanlig biotop; sandig mark bevuxen med tall, björk och ljung. Tallarna håller medelålder och var därmed inte speciellt grova eller gamla. Inslaget av vägar, trafik och trädgårdar var tydligt närvarande i närmiljön.

C-J Natur på uppdrag av Jofram AB

2026-05-20

Innehållsförteckning

Sammanfattning 4

Bakgrund 5

Syfte och metoder 5

Området och förutsättningar 8

Resultat 8

Förstudie 8

Områdesbeskrivning och naturförutsättningar 10

Landskapsområden och värdelanskap 10

Inventeringsresultat 11

Naturvärdebiotoper – klassning av områden 12

Särskilt skyddsvärda träd och generellt biotopskydd 14

Detaljerad redovisning av artförekomst 16

Påträffade arter 16

Diskussion 17

Referenser och underlag 18

Titel: Naturvärdesinventering (NVI) Lokstallet 1 & 2, Växjö kommun

En rapport från C-J Natur, biolog Carl-Johan Månsson, www.cjnatur.com

Rapportnr: 20260520_5:KDT3

Projektnr: cjn:nv26bM

Uppdragsgivare: Jofram AB, kontaktperson Johan Fromell

Antal sidor: 18

Datum: 2026-05-20

Foton: C-J Natur

Granskad internt: Ja

Tillgänglighetsanpassat dokument: Ja

En NVI (naturvärdesinventering) ska identifiera och dokumentera områden som har betydelse för biologisk mångfald.

Trädgårdsmiljöer med klippta gräsytor vid husen.

Sammanfattning

På uppdrag av Jofram AB genomförde C-J Natur en naturvärdesinventering för Lokstallet 1 och 2 i Växjö kommun. Inventeringsområdet var ca 0,7 hektar och låg intill bostäder och företag med trädgårdar och med direkt närhet till vägar runt området. Syftet var att inventera naturen inför en ny detaljplan. I arbetet ingick förstudie, fältinventering och rapportering.

Ett område (0,15 hektar) med medelålders tallskog på sand bedömdes till naturvärdesbiotop, klassen Visst naturvärde. Arter som noterades där var så kallade typiska arter, bland annat gökärt.

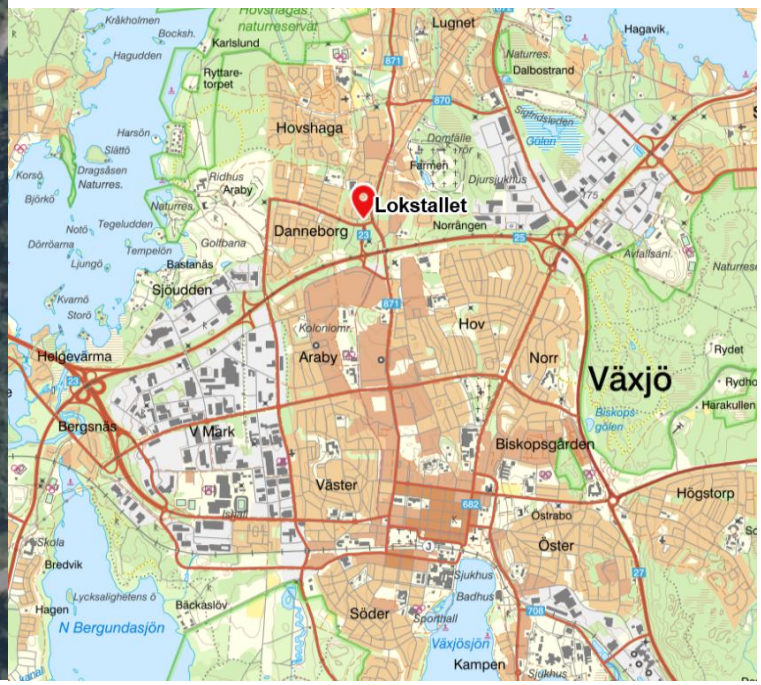
Området har inga höga naturvärden eller utpekade skyddsvärda arter. Flera arter av invasiva växer noterades, både i de centrala delarna mellan husen och inne i tallskogen.

Några träd fanns som håller viss grad av skyddsvärde. Kan man anpassa detaljplanen efter dessa och även spara några tallar som finns i östra kanten så är detta positivt ur biologiskt perspektiv och för boendemiljön då träd har hälsofrämjande egenskaper.

Bakgrund

I arbetet med en detaljplan för ett område i Växjö fick C-J Natur i uppdrag av JoFram AB att utföra en naturvärdesinventering (NVI) för ett 0,7 hektar stort område. Området är präglat av bostäder och vägar, trafiken är intensiv periodvis. Ytan som inventerades visas på karta nedan samt översiktskarta.

De inventerade fastigheterna Lokstallet 1 och 2 samt översiktskarta.

Så här skriver Växjö kommun om planerna med detaljplanen:

Fastighetsägaren till Lokstallet 1 och 2 har ansökt om ny detaljplan med avsikt att öka nyttjandegraden på fastigheterna och få möjlighet att bygga bostäder, samt utöka den befintliga kontorsverksamheten. Gällande detaljplan tillåter inte önskad byggnation.

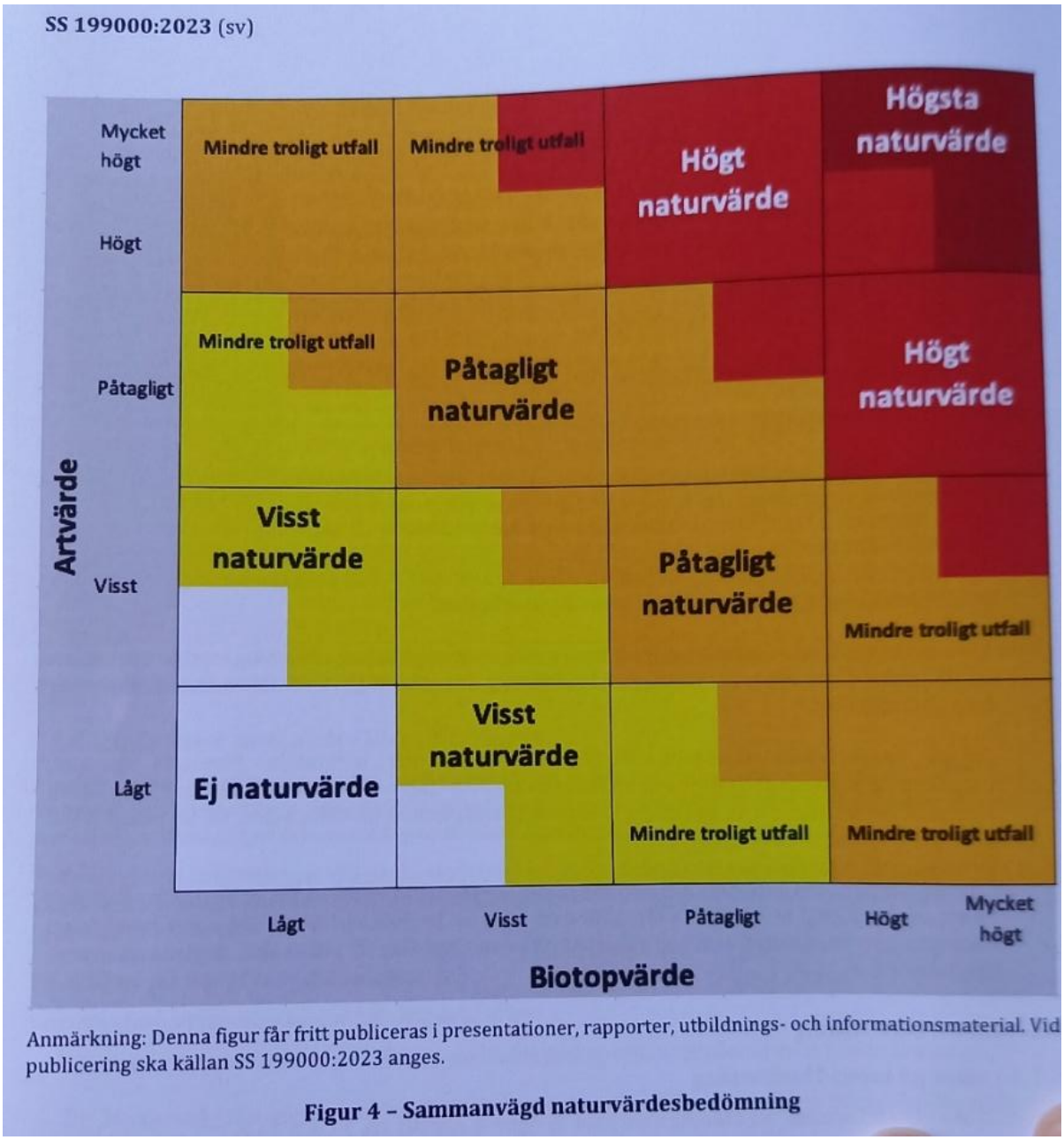
Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 6 november 2025 om positivt planbesked för att pröva möjligheten till blandad bebyggelse på platsen.

Inventeringens syfte och metoder

Fältinventeringen utfördes i bra inventeringsförhållanden 14 april 2026. Området söktes av gällande signalarter/värdearter och viktiga strukturer noterades. Inventeringen var inriktad på kärlväxter, mossor, svampar och lavar men även fåglar och andra artgrupper som hittades noterades.

Som tillägg ingick inventering av generellt biotopskydd och särskilt skyddsvärda träd samt detaljerad redovisning av artförekomst gällande rödlistade och fridlysta arter.

Utifrån artvärde och biotopvärde har området klassats enligt nedanstående matris, utifrån standarden 2023 (SS 199000:2023).

Figur 4 – Sammanvägd naturvärdesbedömning

Bedömningsgrunder enligt metoden NVI: biotopvärde bedöms enligt vågrät axel, artvärde enligt lodrät axel varpå sammanvägd klassning görs där båda dessa möter varandra.

NVI:n har utförts med detaljeringsnivå detalj med fyra naturvärdesklasser, 1-4. Minsta karteringsenhet var 100 m^2. De fyra naturvärdesklasserna/biotoperna beskrivs nedan, från SS 199000:2023.

Tabell 4 – Naturvärdesklasser av naturvärdesbiotoper

Naturvärdesbiotoper

Högre naturvärde	
Högsta naturvärde **Naturvärdesklass 1**	Mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har god överensstämmelse med ett referenstillstånd för naturliga ekosystem. Innehåller mycket goda livsmiljöer för naturvårdsarter och nästan alltid med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högsta naturvärde är särskilt viktiga värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.
Högt naturvärde **Naturvärdesklass 2**	Stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har väsentliga kvaliteter, typiska för naturliga ekosystem. Innehåller goda livsmiljöer för naturvårdsarter, ofta med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.
Påtagligt naturvärde **Naturvärdesklass 3**	Påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har typiska kvaliteter för naturliga ekosystem men som kan vara delvis påverkade eller saknar längre kontinuitet och därför inte uppfyller kriterier för naturvärdesklass 1 eller 2. Innehåller oftast livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.
Visst naturvärde	
Visst naturvärde **Naturvärdesklass 4**	Viss särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper med vissa kvaliteter av betydelse för biologisk mångfald. Kan innehålla livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till grön infrastruktur för biologisk mångfald åtminstone på lokal nivå. Den totala arealen av dessa områden har viss särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.

Anmärkning: Denna tabell får fritt publiceras i presentationer, rapporter, utbildnings- och informationsmaterial. Vid publicering ska källan SS 199000:2023 anges.

Syftet med NVI är att identifiera och avgränsa områden som är av betydelse för biologisk mångfald och att dokumentera och klassa naturvärdet av dessa.

Artvärdet utgörs av en sammanvägd bedömning av förekommande värdearter; typiska arter, signalarter, rödlistade arter, nyckelarter och artrikedom. Biotopvärdet är en bedömning kring vilken kvalitet biotopen har, såsom hur sällsynt/vanlig den är, störningar och strukturer. Naturlighet och ekologisk funktion bedöms.

Artfynd och viktiga strukturer har positionssatts med en Garmin GPS i fält. Koordinatsystem Sweref 99 har använts initialt i en Garmin GPS. GIS-filer har tagits fram med formatet GeoPackage och lokalkoordinater. Artfynd har lagts in i Artportalen.

Uppdraget har innefattat delarna förstudie, fältinventering, dokumentation/utvärdering samt rapport. Förslag till hänsyn och åtgärder har lämnats.

Uppdraget har utförts av C-J Natur, Carl-Johan Månsson, Fil. Mag. i biologi, med mångårig erfarenhet av naturinventeringar.

Resultat

Förstudie

Flera datakällor har undersökts i förstudien. Från den genomförda förstudien kan följande utläsas:

Inga data om värden finns inlagda på portalen Skyddad natur.

Inga data finns inlagda i Skogens pärlor.

Området har avverkats på 2020-talet. Mellan huset var det innan tätare skog fram till dess.

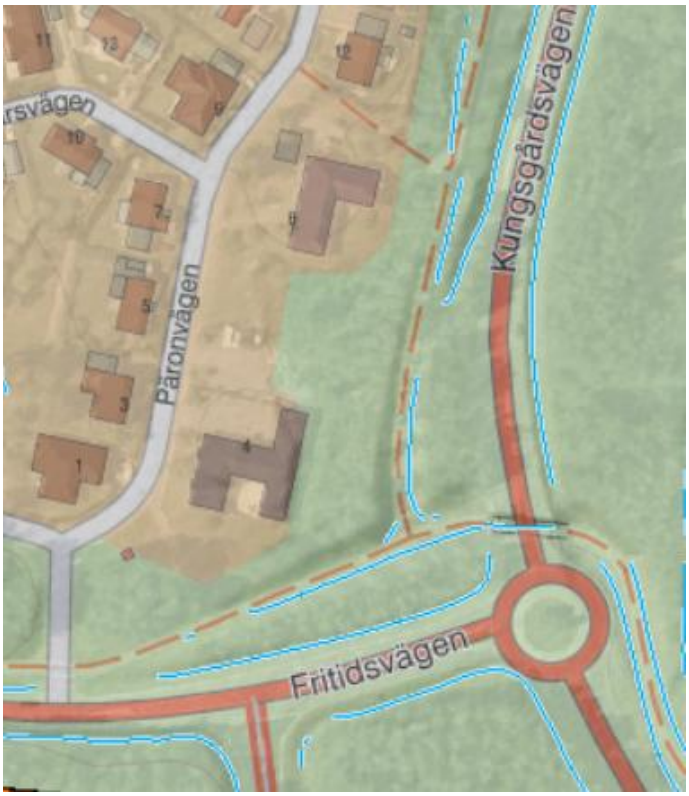
Ytan är överlag flack, med en brant kant mot cykelbanan i öster och en kant i sydost.

Det finns endast få data om artfynd på Artportalen. Igelkott har noterats på ett par platser i området.

Historisk har området bestått av skogsmark och åker.

Inga öppna diken finns.

Marken består av sandig jord. Det är övervägande torra delar.

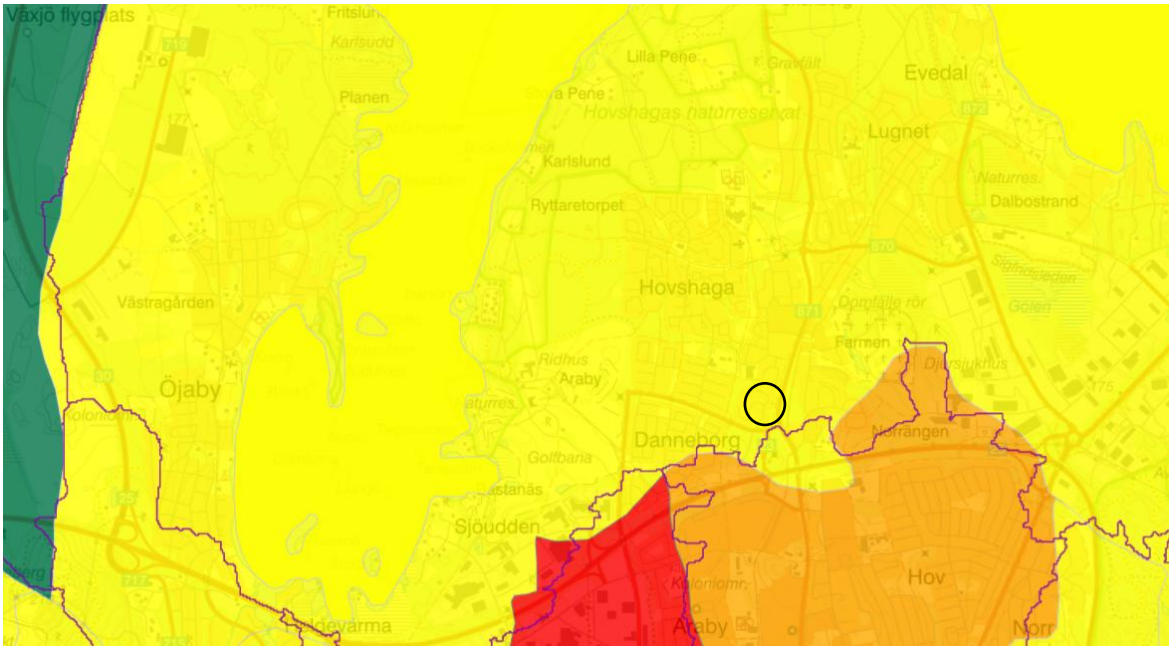

Diken i området.

Igelkott som noterats i området. Ett av fynden (gul punkt) tangerar det norra området Lokstallet 2.

Inga vattenmiljöer finns i inventeringsområdet. Vattnet i ett större område ingår i Mörrumsåns avrinningsområde och rinner mot Helgasjön. Den ekologiska statusen för området är måttlig. Helgasjön uppvisar en bedömd måttlig status. Näringsämnespåverkan i Helgasjön är relativt låg totalt sett men det finns punktkällor och mer utsatta delar i sjön.

Ekologisk status inom avrinningsområdet med planområdet inringat. Gul=måttlig status, grön=god status, orange=otillfredsställande status, röd=dålig status.

Områdesbeskrivning och naturförutsättningar

Området är starkt präglat av mänsklig aktivitet med bostäder och vägar i direkt anslutning. Sand och tall dominerar på lite upphöjda delar, här är det torrt i långa perioder. Tomter och hus skapar en mosaik av småmiljöer som kan gynna en del arter. Igelkotten trivs i sådana miljöer liksom insekter om det finns tillgång på blommor. Vägarna skapar barriärer för arter och trafiken innebär störning för djur. I bostadsområden blir det ofta en mängd oönskade arter (invasiva) som sprids utåt i naturen och kan bli ett problem. Träd tas ofta ner innan de blir gamla och mängden död ved är liten. Sammantaget är förutsättningar för naturvärden små och arter som klarar sig är generalister som inte kräver specifika biotoper. Hur trädgårdar utformas och vilken hänsyn som tas betyder mycket. Trädgårdar kan ibland hysa en stor mångfald om dessa planeras på ett bra sätt.

Landskapsområden och värdelandskap

Landskapet består av bebyggelse, vägar och tät närvaro av trafik och mänsklig aktivitet. Inga landskapsområden eller värdelandskap pekades ut.

Inventeringsresultat

Området har i västra delarna en tydlig koppling till villaträdgårdar med anlagda ytor och växter som trivs i dessa. Centralt i området har jordmassor lagts ut och här finns invasiva växter, bland annat blomsterlupin. På östra kanten finns tallskog med träd runt 50-70 år gamla. Här finns växter som trivs i lite torrare miljöer såsom ljung, blåbär, lingon, smultron med flera. På de klippta gräsytorna noterades björksparvar (rödlistad NT, nära hotad) födosöka. I tallskogen noterades flertalet typiska arter såsom exempelvis gökärt.

Följande värdearter noterades och dess läge på kartan redovisas nedan.

ID	Art	Rödlistad	Värdeart/Naturvärdesart	Antal
1	Större hackspett		Fridlyst	1
2	Björktrast	NT	Fridlyst	3
3	Gråfibbla		TRV (Trafikverkets arter för artrika vägkanter)	30
4	Smultron		TRV	10
5	Gökärt		Typisk art	5
6	Smultron		TRV	10
7	Gråfibbla		TRV	30
8	Blåbär		Typisk art	20
9	Ljung		Typisk art	20
10	Ärenpris		TRV	10
11	Björktrast	NT	Fridlyst	2
12	Björktrast	NT	Fridlyst	2
13	Vitsippa		Typisk art	10
14	Skogsek		Skyddsvärt träd med hack och lavar. Omkr ca 90 cm.	1

Värdearters positioner i Lokstallet 1 och 2.

Naturvärdesbiotoper

Inom området identifierades en naturvärdesbiotop, alltså områden som pekas ut som viktiga för biologisk mångfald (se nedan), klassen Visst naturvärde.

Klass (1-4)	Antal biotoper	Yta m^2	Procent av inventeringsområdet
Visst naturvärde (klass 4)	**1 st**	**1500**	**21 %**

Bedömda naturvärdesbiotoper enligt metoden Naturvärdesinventering, svensk standard. Utifrån artvärde och biotopvärde vid inventering 2026. En yta fick klassen Visst naturvärde utifrån utvecklad tallskog med flera värdearter. Inom ytan fanns dock invasiva växter som sänker biotopens funktion i och med att invasiva växter konkurrerar med inhemska arter.

Naturvärdesbiotop/Område 1

Naturtyp: Skog Biotop: Tallskog

Beskrivning: Välutvecklad tallskog med typiska arter såsom ljung och blåbär. Flera mindre myrstackar finns och i slänten finns bon för diverse insekter, bland andra jordhumlor och bin. Död ved i form av tallgrenar finns på en plats, dessa grenar innehåller insektsgnag.

Areal: 1500 m^2

Värdearter/Naturvårdsarter: Gökärt, gråfibbla, björktrast (NT)

Biotopens tillstånd och funktion: Ganska bra tillstånd men invasiva arter förekommer spridda även här. Oxbär, gullris, mahonia med flera arter sänker tillståndet/funktionen.

Övriga arter: Flarnlav, vårfryle, jordhumlor, lingon, husmossa, stackmyror.

BILDER: Tallskogen håller vissa värden.

Naturvärdesklass: **Visst naturvärde**

Biotopvärde: Visst

Motivering biotopvärde: Ganska vanlig biotop nationellt sett men med viss ekologisk funktion.

Artvärde: Visst

Motivering artvärde: Goda artrepresentanter för biotopen som helhet och flera värdearter fanns i området. Dock inga högspecialiserade arter eller rödlistade arter som är knutna till biotopen noterades.

Tilläggen Särskilt skyddsvärda träd och generellt biotopskydd

Inga träd nådde upp till kriterierna för Särskilt skyddsvärda träd och inga miljöer hamnade i generellt biotopskydd. Tre träd bedömdes till skyddsvärda utifrån att de kan ha en viss betydelse för biologisk mångfald (se foton nedan).

Träd som klassades som skyddsvärda. Övre: senvuxen ek och två björkar. Träden står i västra kanten.

Nedre: Asp i södra kanten omgiven av sälg.

Inga Särskilt skyddsvärda träd enligt nationella definitioner noterades.*

*Jätteträd: Levande eller döda träd som är grövre än en meter i diameter. Mycket gamla träd: Levande eller död gran, tall, ek och bok som är äldre än 200 år. Övriga trädslag som är äldre än 140 år. Grova hålträd: Levande eller döda träd med utvecklade håligheter och en stamdiameter som är grövre än 40 centimeter.

Tillägget Detaljerad redovisning av artförekomst gällande rödlistade och fridlysta arter

Några få noteringar gjordes av rödlistade/fridlysta arter. En större hackspett noterades och flertalet björktrastar. Dessa arter är mobila och rör sig mellan olika delar vid födosök. Inga boplatser noterades.

Påträffade invasiva arter och arter som helhet

Ett 70-tal olika arter noterades vid inventeringen. Flertalet av dessa var invasiva arter. Spärroxbär, mahonia, kanadensiskt gullris noterades i kanten på tallskogen. I de centrala delarna mellan husen växte arter som blomsterlupin, äkta kaprifol, liljor, kirskål, krokus med flera arter som klassas som mer eller mindre invasiva. De invasiva arterna bör föranleda försiktighet vid exploatering så inte dessa sprids till nya områden. Kartan nedan visar området med stor mängd invasiva växter. Mahonia och spärroxbär växte även rakt öster om huset i söder.

Arter som är klassade som Mycket hög risk och som noterades vid inventeringen:

Spärroxbär – några plantor

Äkta kaprifol – stort bestånd

Kanadensiskt gullris – några plantor

Blomsterlupin – några plantor

Mahonia – några plantor

Området med flertalet invasiva växter mellan husen och bestånd med spärroxbär och mahonia i södra delen.

Artlista från inventeringen Lokstallet 2026.

Tall	Stackmyra	Carex	Gran
Lingon	Björk	Blomsterlupin	Fiskmås
Vårfryle	Asp	Kirskål	Snödroppar
Husmossa	Sälg	Hättemossor	Luktviol
Ljung	Björktrast	Flarnlav	
Mahonia	Gråkråka	Fönsterlav	
Spärroxbär	Jordhumlor	Cypressfläta	
Örnbräken	Gråfibbla	Fingerörter	
En	Kvastmossa	Rölleka	
Skogsek	Tujor	Trädgårdssnäcka	
Hårbjörnmossa	Ärenpris	Kaprifol	
Enbjörnmossa	Vitsippa	Nattljus	
Ogräsmaskrosor	Syror	Hybridforsythia	
Klyvblad	Rysk blåstjärna	Ängsröksvamp	
Eldticka	Liljor	Rotfibbla	
Hare	Tusensköna	Ängssyra	
Hagtornsrost	Valnöt	Krokus	
Smultron	Kärleksört	Gräshakmossa	
Större hackspett	Kvickrot	Ringduva	
Gökärt	Kanadensiskt gullris	Blåbär	

Diskussion och förslag

Ett område fick klassen Visst naturvärde (klass 4), ett område i öster med tallskog. Att inga områden fick högt naturvärde var att vänta med närvaro av vägar, hus och mänsklig aktivitet. Trafiken är tät i området och bullerutsatt, vilket påverkar fauna i hög grad. Djur får svårt att sprida sig mellan sådana här områden och olika arter är olika känsliga för luftföroreningar. Trots detta finns vissa värden i tallskogen och några typiska arter påvisar att det varit skog här under lång tid.

Hur en exploatering genomförs kan ha stor inverkan på naturmiljön. Träd som asp och sälg som växte i södra områdets kant kan med fördel sparas då de gynnar insekter som trivs i de torra slänterna ner mot cykelbanan. En ek av mindre dimension står i en av gräsmattorna och är av lite sämre kondition. Behöver den tas ner så läggs trädet lämpligen ut i tallskogen som död ved, i solbelyst läge.

De invasiva arterna bör föranleda en plan för hur dessa ska hanteras. Detta för att säkerställa att de inte sprider sig inom området vid byggnation eller till nya områden. Riktlinjer för invasiva arter är att dessa ska tas omhand och destrueras på miljöstation.

Inga hotade eller skyddade arter påträffades som föranleder någon extraordinär dispens eller omfattande hänsynstagande.

Inventeringen bedöms ge en god bild över områdets naturvärden. Då inventeringen skedde tidigt på året så är utbredningen för invasiva växter säkerligen underskattad.

Inventeringens syfte är inte att kartlägga alla arter som finns på platsen utan ge en vägledning över naturvärden inför fortsatt arbete.

Referenser och underlag

Artdatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. Artdatabanken SLU, Uppsala.

Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Lantmäteriet. 2026. Kartmaterial.

Skogsstyrelsen. 2026. Skogens pärlor.

Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens förlag.

Naturvårdsverket. 2026. Kartverktyg skyddad natur.

SLU och Artdatabanken. 2026. Dyntaxa. Svensk taxonomisk databas. www.dyntaxa.se

SLU och Artdatabanken. 2026. Artportalen. Registrerade artfynd.

SLU och Artdatabanken. 2026. Artfakta.

SLU Artdatabanken (2025). Risklista för främmande arter 2024. https://artfakta.se/risklistor/2024 [2026-05-18].

Skogsstyrelsen. 2013. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Swedish Standards Institute, SIS. 2023. Svensk standard SS 199000:2023. Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Krav och vägledning. SIS Förlag AB, Stockholm.

Swedish Standards Institute, SIS. 2023. Svensk standard SS 199002:2023. Naturvärdesinventering (NVI) - Kartläggning och värdering av biologisk mångfald - Dataproduktspecifikation och listor med biotopbeteckningar. SIS Förlag AB, Stockholm.

Sveriges Riksdag. Artskyddsförordningen. Utfärdad: 2007-11-08. Ändrad: t.o.m. SFS 2022:928.

Trafikverket. 2018. Metod för översiktlig inventering av artrika vägkantsmiljöer. Rapport: 2012:149.

Vattenmyndigheten och länsstyrelserna. 2026. VISS.

Länsstyrelserna. 2026. Webb-GIS.

Vägledningar om invasiva växter: https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/invasiva-frammande-arter/